

ה ש ת ל מ ו ת מ ו כ ר ת ב א ח י ו ת ב ת ח ו ם פ ו ר י ו ת מ ב נ ה ו ת י א ו ר ה ת כ נ י ת ל ש נ ת 2025

תיאור כללי של תכנית ההשתלמות:

התכנית נועדה להכשיר אחיות מוסמכות לתחום הפוריות והפריה חוץ גופית תוך הקניית ידע, מיומנויות קליניות ובין אישיות המאפשרות תפקוד מקצועי ומתן טיפול לאישה/לזוג במהלך הניסיונות להרות וטיפולים. מסגרת ההשתלמות מורכבת מהרצאות פרונטליות, תרגולים, סדנאות, סימולציות והתנסויות קליניות.

תחום ייחודי – תכנית עיונית (319 שעות לימוד):

התכנית הייחודית בפוריות תכלול נושאים קליניים מחייבים, הקשורים לבריאות האישה בשנות הפוריות, במצבים מיוחדים כגון, גירוי יתר שחלתי, הריון מרובה עוברים, פונדקאות, תרומת ביציות ושימור פוריות.

התנסות קלינית:

264 שעות לאחיות ללא ניסיון בתחום הפוריות

160 שעות לאחות IVF עם ניסיון של שנתיים לפחות במשרה מלאה או שווה ערך

*במסגרת ההתנסות הלומדים ירכשו מיומנויות אומדן, זיהוי וטיפול כוללני.

*תנאי הגשה למבחן ממשלתי מותנה בעמידה בהצלחה בחלק העיוני והקליני של תוכנית הלימודים המחייבת.

תכנית לימודים

שעות	שם הקורס
18	1. מבוא לרפואת פוריות
12	2. אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה
16	3. חוק ומשפט
12	4. ניהול סיכונים, איכות ובטיחות הטיפול
4	5. מניעת זיהומים בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית
8	6. טכנולוגיות ואמצעים לאבחון
44	7. פתופיזיולוגיה של אי פוריות
16	8. מבוא לגנטיקה והגנום האנושי
38	9. שיטות טיפול במצבי אי פוריות
8	10. שימור פוריות
16	11. השלכות של טיפולי פוריות
14	12. שאיבת ביציות
4	13. טיפול תרופתי וניהול הטיפול בסימנים וסימפטומים
32	14. סוגיות נבחרות בבריאות האישה
16	15. מיומנויות תקשורת
16	16. A.C.L.S. – Advanced Cardiac Life Support
20	17. ליווי בטיפול פוריות, בהריון וכישלון
8	18. פוריות ורפואת המגדר
17	19. פעולות סיעוד, פעולות חריגות, סימולציה, הצגת Case Study
319	סה"כ תוכנית עיונית
264	התנסות קלינית ללא ניסיון
160	ניסיון של שנתיים ביחידת IVF
583	סה"כ כללי ללא ניסיון
479	סה"כ כללי אחיות יחידות IVF עם ניסיון שנתיים

1. מבוא לרפואת פוריות (18 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהתפתחות ההיסטורית של רפואת הפוריות, אפידמיולוגיה, תפקיד הסיעוד, פוריות והלכה בכל הדעות, הורות על כל גווניה.

תכני הקורס:

- התפתחות היסטורית של רפואת הפוריות
- אפידמיולוגיה של אי פוריות האישה והגבר
- תפקיד האחיות בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית בקהילה וביחידות הפרייה חוץ גופית
- רצף הטיפול בין בית חולים לקהילה
- אי פוריות בהיבט ההלכתי – פוריות והלכה ביהדות נצרות, אסלאם, דרוזים ואחרים

2. אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה (12 שעות)

תיאור הקורס:

קורס זה ידון באנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה בנקבה ובזכר.

תכני הקורס:

- אנטומיה פיזיולוגיה של מערכת המין הנקבית
- אנטומיה פיזיולוגיה של מערכת המין הזכרית
- מחזור הווסת והציר ההורמונלי

3. חוק ומשפט (16 שעות)

תיאור הקורס:

קורס זה ידון בחוקים ותקנות בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית. בקורס יילמדו ההיבטים המשפטיים בהגדרת מעמדה המשפטי של האחיות והיבטים חוקיים המשפיעים על עבודתה בתחום.

תכני הקורס:

- חוקים, פסקי דין ואספקטים משפטיים הקשורים לטיפול בחולים.
- סוגיית ההסכמה מדעת, חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, פסקי דין המתייחסים למעמד המשפחה והאפוסטרופוס כשותפים לקבלת החלטות בטיפול בחולה.

- היבטים בסדר הדין הפלילי - חוק העונשין.
- המסגרת החוקית המעגנת את העיסוק בסייעוד: פקודת הרופאים, תקנות בריאות העם וחוק המרשם הפלילי.
- היבטים של סמכות, אחריות ומתן דין בעבודת האחיות.
- זכויות סוציאליות ומיצוי זכויות במהלך הריון וטיפול פוריות

4. ניהול סיכונים, איכות ובטיחות הטיפול (12 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יתמקד בהקניית כלים לקידום איכות ובטיחות הטיפול.

תכני הקורס:

- תרבות של בטיחות וניהול סיכונים ברפואה ובמסגרת המשפטית
- סטנדרטיזציה של יחידות IVF
- סדנת גילוי נאות כחלק מניהול סיכונים
- כשלים פוטנציאליים, אתגרים ותהליך ניהול סיכונים במעבדות להפריה חוץ גופית
- תפיסת בטיחות הטיפול מתוך הצגה ותחקירי מקרה

5. מניעת זיהומים בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית (שעות 4)

תיאור הקורס:

הקורס יקנה ידע בעקרונות ניקוי וחיטוי בסביבת מעבדות IVF וטיפול באוכלוסיות עם נשאות למחלות נגיפיות מדבקות (כגון: HIV וצהבת)

תכני הקורס:

- חיטוי וניקוי של מתחם חדרי ניתוח, התאוששות ומעבדות IVF
- טיפולי פוריות בנשאי HIV, הפטיסיס, מחלות ויראליות מדבקות בטיפול פוריות (CMV, Rubella, קורונה)

6. טכנולוגיות ואמצעים לאבחון (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יתמקד בחשיבות השימוש בטכנולוגיות חדשות ומקומה של האחות כמרכזת טיפול והטכנולוגיה ככלי מסייע; שימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת לצורך ניטור מרחוק, אבחון, מתן טיפול, מניעה, מחקר והערכה, הדרכת מטופלים, ומתן ייעוץ. שירות זה יכול להינתן מתוך מרפאה, בית חולים, מוקד ומהבית (Telemedicine).

Telemedicine ועד להיות שירות נלווה למודל הטיפול השמרני. האח/ות המספקת שירות דרך telemedicine זקוקה/ה לידע בנושא ולמיומנויות טכנולוגיות, אומדן, תקשורת מול מטופל תוך שימור האמפתיה והחמלה, תקשורת בצוות רב מקצועי, הדרכות, ניהול נתונים וקבלת החלטות. שימוש ב-telemedicine כולל היועצות וירטואלית עם מטופל, מטפל, ביקור מרפאה וירטואלי, ניטור מרחוק, והעברת נתונים.

בנוסף, ילמדו בדיקות עזר מעבדתיות ודימות המשמשות כאמצעי חשוב ובלתי נפרד להשלמת אומדן מצבו של החולה הכרוני והטיפול בו.

תכני הקורס:

המודל הטיפולי ב-Telemedicine, חידושים וטכנולוגיות בשימוש ברפואה וסיעוד:

- מושגים ב-Telemedicine : טלהרפואה, טלהסיעוד, טלהבריאות, טלהניטור
- יתרונות המודל הטיפולי ב-Telemedicine
- טיפול קונבנציונלי לעומת ב-Telemedicine
- מתן טיפול מבוסס ראיות ב-Telemedicine
- סטנדרטים, מדיניות ורגולציה, אתיקה והיבטים חוקיים
- ידע על מערכות מידע ו – Telecommunications, אפליקציות שונות בשימוש לניהול מחלות, סנסורים ואמצעי ניטור מרחוק, אחסון ושליחת: תמונות, וידאו, אודיו ונתונים קליניים
- כשירות לאח/ות המטפלים ב-Telemedicine
- איסוף נתונים, רישום ודיווח, היועצות והעברת מידע בצוות רב מקצועי
- שימושים במחקר
- תרגול תיאורי מקרה
- רפואה מותאמת אישית

7. פתופיזיולוגיה של אי פוריות (44 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בתהליכים פתופיזיולוגיים של אי פוריות ומערכת הרבייה בנשים ובגברים, יקנה מיומנויות אומדן והתערבות, במטופל/ת במהלך ברור אי פוריות.

תכני הקורס:

- בירור הזוג הבלתי פורה ופיענוח בדיקות דם ובדיקות הדמיה בתחום הפוריות
- פתופיזיולוגיה אנדוקרינולוגית
- השפעת מחלות אנדוקריניות על הפוריות
- תסמונת השחלות הפוליציסטיות Polycystic Ovary Syndrome
- פוריות הגבר ו- Azoospermia כולל פיענוח בדיקות זרע
- אי פוריות על רקע בלתי מוסבר
- גורמים סביבתיים לאי פוריות
- גורמים מכאניים לאי פוריות כגון: מצבים פוסט-אופרטיביים באזור האגן או באיברי מין נקביים, קוניזציה, כריתת חצוצרות, הידבקויות
- Endometriosis גוף ונפש
- Vaginal Agenesis
- כשל שחלתי

8. מבוא לגנטיקה והגנום האנושי (16 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בגנטיקה והגנום האנושי, מושגים, תסמונות, מחלות, יעוץ ואבחון גנטי במטופל/ת במהלך ברור אי הפוריות.

תכני הקורס:

- מושגי יסוד בגנטיקה גנטיקה בסיסית : תא, גרעין, כרומוזומים, חקר הכרומוזומים (ציטוגנטיקה)
- מחלות תורשתיות (הקשר פרה -נטאלי) גנטיקה מונוגמית (צורת הורשה אוטוזומאלית- מוזאיקה)
- בדיקות סקר גנטי ואיתור סיכון מוגבר למחלה גנטית תורשתית בתקופה הפרה-נטלית

- ייעוץ גנטי טרום הריוני - בדיקות סקר בישראל בסל ושאינן בסל מתי מבצעים, מה נבחר לבצע, הסיבות לבחירת הבדיקה
- בדיקות גנטיות טרום השרשה (PGT-A, PGT-M, PGT-S)
- היבט משפטי הכרות עם חוק הגנטיקה, נהלים וחוזרים רלוונטיים לתחום הגנטיקה
- בחירת מין היילוד – אתיקה / ביואתיקה

9. שיטות טיפול במצבי אי פוריות (38 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בשיטות טיפול תרופתיות, כירורגיות, רפואה משלימה במצבי אי פוריות והדרכה לכל אורך התהליך.

תכני הקורס:

- טיפול תרופתי עפ"י:
 - התוייה של התכשיר הרפואי
 - מסגרת הכללה בסל
 - הנחיות נטילה
 - אזהרות לגבי התכשיר
 - התויות נגד לשימוש
- טיפולים שמרניים
- טיפולים כירורגיים ופולשניים
- טיפול משלים
- תזונה ופוריות
- פעילות גופנית ופוריות
- פונדקאות
- אמבריולוגיה תהליכי עבודה במעבדת IVF
- תרומת ביצית ותרומת זרע

10. שימור פוריות (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בסוגיות הקשורות בטיפול במטופלות ובמטופלים הנזקקים לשימור פוריות.

תכני הקורס:

- שימור פוריות רפואי (אונקולוגי, כשל שחלתי מוקדם, Endometriosis)
- שימור פוריות חברתי (סוציאלי)
- סיבות רפואיות נוספות, כגון: היעדר רחם, מלפורמציות, הידבקות

11. השלכות של טיפולי פוריות (16 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהכרת סיבוכים הקשורים בטיפולי פוריות ומניעתם.

תכני הקורס:

- Ovarian Hyper Stimulation Syndrome (OHSS)
- הריון מרובה עוברים
- תסביב שחלתי
- זיהומים
- דימומים
- הריון פתולוגי
 - הריון חוץ רחמי
 - הריון הטרוטופי
 - הריון כימי
- הקשר בין טיפולי פוריות וממאירות
- הקשר בין מומים וטיפולי פוריות
- פגות
- כאב ואי פוריות

12. שאיבת ביציות (14 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בשמירה על בטיחות המטופלת העוברת שאיבת ביציות בכל שלבי ההתערבות.

תכני הקורס:

- טרום שאיבה
- קבלת מטופל/ת עם דגשים ייחודיים לתהליך
- אימות נתונים
- פסק זמן / ניתוח בטוח

■ מהלך שאיבה

- בטיחות פיסית
- ניטור מאזן נוזלים
- בטיחות ושימוש במכשור
- ספירת חומרי ספיגה
- טיפול בדגימות

■ השגחה לאחר שאיבה

- זיהוי וטיפול בסיבוכי הרדמה וטיפול תרופתי בהרדמה ובהתאוששות (כאב, בחילות והקאות)
- זיהוי וטיפול בהפרעות קצב שכיחות
- אומדנים רלוונטיים וטיפול, כגון: הכרה, המודינמי, נשימתי וכאב
- בטיחות מטופלת לאחר הרדמה

■ שחרור

- הדרכת מטופלות לשחרור לאחר פעולה כירורגית
- הדרכה לטיפול תרופתי בתמיכה לוטאלית
- הדרכה לטיפול תרופתי אחר (כולל תמיכה פרוגסטטיבית)

13. כלים ומיומנויות לאיתור מידע תרופתי ברשת (4 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בכלים ובמיומנויות לאיתור מידע זמין אודות מתן טיפול תרופתי. במסגרת הקורס ילמדו הדרכים לאיתור תרופות ברשת, באתרים המחייבים והמומלצים לצוותים המקצועיים. במסגרת הקורס יתנסו התלמידים באיתור מידע על טיפול תרופתי כולל תרגול.

האתרים המחייבים:

- מאגר התרופות של משרד הבריאות
- מאגר התרופות של ארגון הרוקחות בישראל

האתרים המומלצים:

Uptodate
Micromedex

14. סוגיות נבחרות בבריאות האישה (32 שעות)

תיאור הקורס: הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לקידום בריאות האישה לאורך רצף החיים.

תכני הקורס:

- תכנון משפחה ומניעת הריון
- הריון מעל גיל 45, פערים בין גיל הפוריות החברתי – פסיכולוגי ובין גיל הפרייה הפיזיולוגי
- תפקוד מיני
- דמוי גוף ומיניות

- גיל המעבר
- אלימות נגד נשים, נפגעות תקיפה מינית, מניעת גזענות, אפליה והדרה
- בדיקות טרימסטר I וטרימסטר II, כגון: שקיפות עורפית, Non Invasive Prenatal Screening (NIPS), סיססי שליה ומי שפיר
- רפואה מונעת: בריאות השד / צוואר הרחם
- מעקב אחר מטופלת עם רקע רפואי להריון בסיכון גבוה
- אימוץ

15. מיומנויות תקשורת (16 שעות)

תיאור הקורס: הקורס יקנה כלים לפיתוח מודעות עצמית מקצועית הכוללת מיומנויות הקשבה, תמיכה, הכלה ואמפטיה, כישורי ייעוץ ואימון לבריאות, והנחיית קבוצות כולל תרגול. **תכני הקורס:**

2.1. כישורי ייעוץ ואימון לבריאות פרטני וקבוצתי

- מיומנויות הריאיון המוטיבציוני
- מודלים של הדרכה ואימון לבריאות (כולל: איסוף נתונים, תצפית)
- התמודדות עם התנגדויות
- קבלת החלטות הקשורות לייעוץ והדרכה

2.2. הנחיית קבוצות

- סוגי קבוצות
- Setting חוזה קבוצתי
- מסר גלוי וסמוי
- תהליכים בקבוצה
- הרצאה מול הנחייה
- מחזורים בחיי קבוצה
- סגנונות הנחייה
- ניהול טיפול בצוות רב מקצועי- גישות מתקדמות בניהול הטיפול במטופל

16. A.C.L.S. – Advance Cardiac Life Support (16 שעות)

תיאור הקורס: קורס החיאה מתקדם זה ישפר מיומנויות החיאה תוך עדכון ידע ותרגול מצבי חירום רפואיים. עמידה במבחן מסכם הינה חובה ומקנה תעודה אשר תקפה לשנתיים מיום הוצאתה.

17. ליווי בטיפול פוריות, בהריון וכישלון (20 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהיבטים פסיכוסוציאליים של ליווי מטופלות ומטופלים לאורך התהליך הטיפולי באי פריון.

תכני הקורס:

17.1 . משלב ברור אי פוריות וליווי עד שבוע 9:

- תמיכה תרופתית פרוגסטטיבית
- שינויים פיזיולוגיים בהריון עד שבוע 9 כולל הדמיה בהריון צעיר
- טיפול בכישלונות חוזרים

17.2 ליווי באובדני הריון

הקורס יעסוק בליווי מטופלות ודיון בדילמות אתיות ומשפטיות המתעוררות במסגרת הטיפול לרבות אתיקה ביחסי מטפל מטופל – בניית אמון ואי חריגה מגבולות הטיפול המקצועיים במפגש הטיפולי.

- מוקדי הטיפול הרגשי באובדני הריון
- אינטימיות ומיניות במהלך טיפולי פוריות ובשעת אובדן
- ליווי מטופלות נפגעות טראומה בטיפולי פוריות

18. פוריות ורפואת מגדר (8 שעות)

- היבט רפואי וטיפול באוכלוסיית טרנסג'נדרים/יות
- היבט סיעודי וליווי מטופלים/ות טרנסג'נדרים/יות בתהליך שימור פוריות לפני הליך שינוי מגדרי
- ליווי פסיכוסוציאלי של מטופלים/ות טרנסג'נדרים/יות
- משפחה חדשה – הורות להט"ב, יחידנית וטרנסג'נדרים/יות

19. פעולות סיעוד, פעולות חריגות, סימולציה והצגת Case Study (17 שעות)

רשימה ביבליוגרפית מעודכנת לשנת 2025

קורס טיפול בפירון

מקורות משותפים לכל הקורסים

חוזרי מינהל האחיות המתפרסמים מעת לעת הינם מליבת העשייה ועל כן מחייבים את המשתלמות להתעדכן באופן שוטף. אי לכך, כלל חוזרי מינהל האחיות שיפורסמו / יעודכנו עד למועד בחינת הגמר הממשלתית יהיו חלק מהסילבוס המחייב לבחינה.

Comerford, K. (Ed.). (2025-2026). Nursing 2024 Drug Handbook (45 ed.). Philadelphia, PA: Wolters Kluwer

מסגרת חוקית לעבודת האחיות:

1. תקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות), תשס"א – 2001
https://www.health.gov.il/LegislationLibrary/Rofim_05.pdf
2. חוזר מנכ"ל מס' 43/2009 - פעולות סיעוד – עדכון חוזר 9/07 (מתאריך 17.05.07)
https://www.health.gov.il/hozer/mk43_2009.pdf
3. חוזר מנהל הסיעוד מס' 43/2001 – פעולות סיעוד https://www.health.gov.il/hozer/ND43_01.pdf
4. חוזר מנהל הסיעוד מס' 45/2001 – קובץ הנחיות לביצוע פעולות חריגות, מהדורה רביעית מעודכנת <https://www.health.gov.il/UnitsOffice/nursing/professionals/instructions/Documents/harigot.pdf>
5. חוזר מנהל הסיעוד מס' 177/2021 – אחריות משמרת במחלקות, מרפאות ויחידות טיפול (כלליות ומיוחדות) באשפוז ובקהילה – עדכון 2021 https://www.health.gov.il/hozer/ND177_2021.pdf
6. חוזר מנהל הסיעוד מס' 87/2010 - מתן מרשם בידי אח או אחות מוסמכים
https://www.health.gov.il/hozer/ND87_2010.pdf
7. חוזר מנהל הסיעוד 99/2013 – מומחיות בסיעוד
https://www.health.gov.il/hozer/ND99_2013.pdf
8. חוזר מנהל האחיות מס' 212/2024 – ריכוז הפעולות שנוספו מעת לעת לליבת העיסוק המקצועי
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd212-2024/he/files_circulars_nd_nd212-2024.pdf
9. חוזר מנהל הסיעוד מס' 118/2016 – הבטחת רצף הטיפול הסיעודי בעת שחרור ממוסד רפואי, עדכון 2016 https://www.health.gov.il/hozer/ND118_2016.pdf
10. חוזר מינהל הסיעוד מס' 144/18 – מיצוי הפוטנציאל התפקודי של האחיות במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/ND144_2018.pdf
11. חוזר מינהל הסיעוד מס' 151/19 - תהליך העברת משמרת "מקל" – במערך האשפוז והקהילה
https://www.health.gov.il/hozer/ND151_2019.pdf
12. חוזר מינהל הסיעוד מס' 145/19 - איתור מסוכנות לנפילות בקרב מטופלים באשפוז ובקהילה
https://www.health.gov.il/hozer/ND145_2019.pdf

13. חוזר מנהל הסיעוד מס' 153/19 – מניעה וטיפול בפצעי לחץ במערך האשפוז והקהילה.
14. חוזר מינהל הסיעוד מס' 155/19 – אומדן, מניעה וטיפול בכאב על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/ND155_2019.pdf
15. חוזר מנהל הסיעוד מס' 154/19 – מניעה איתור והתערבות בכף רגל סוכרתית על ידי אחיות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה.
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd154-2019/he/files_circulars_nd_ND154_2019.pdf
16. חוזר המנהל הכללי מס' 6/2021- טיפול בתלונות בעקבות פגיעה או הטרדה מינית במהלך טיפול רפואי. <https://www.gov.il/he/Departments/policies/mk06-2021>
17. חוזר מנהל הסיעוד מס' 188/2021 פיתוח מקצועי מתמשך של האחיות במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/nd188_2021.pdf
18. חוזר מנהל הסיעוד מס' 191/2022 -תפקיד האחיות המוסמכת בטיפול במטופל עם חשד לאירוע מוחי חד במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/nd191_2022.pdf
19. חוזר חטיבת הרפואה 11/2021 הנחיות למניעת זיהומים הקשורים בצנתרים בכלי דם לטווח קצר ולטווח ארוך https://www.health.gov.il/hozer/mr11_2021.pdf
20. חוזר מינהל הרפואה מס' 15/09 - הגבלה פיזית של מטופלים לצורך מתן טיפול רפואי
21. חוזר חטיבת הרפואה מס' 9/2022 - הערכה, ניטור ושימוש מושכל בתכשירים לטיפול בכאב שאינו ממקום סרטני. ירושלים. https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mr0092022/he/files_circulars_mr_mr09_2022.pdf
22. חוזר מנהל הסיעוד מס' 2020\161 -הגישה הטיפולית במטופל מונשם אקוטי וכונוי על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז https://www.health.gov.il/hozer/ND161_2020.pdf
23. חוזר מינהל הסיעוד מס' 192/2022 בנושא: " החלפה או החזרה של צינורית גסטרוסטום (צינורית הזנה) במערך האשפוז והקהילה"
24. חוזר מינהל הסיעוד מס' 199/2022 בנושא: תפקיד האחיות המוסמכת בשמירה על רצף הטיפול הסיעודי בתהליך הסב ניתוחי (Perioperative Care) https://www.health.gov.il/hozer/nd199_2022.pdf
25. חוזר מינהל הסיעוד מס' 204/2023 בנושא: "תפקיד האחיות המוסמכת בתגובה אנפילקטית (עדכון (Anaphylaxis- 2 במערך האשפוז והקהילה https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd204-2023/he/files_circulars_nd_nd204_2023.pdf
26. חוזר מינהל הסיעוד מס' 207/2023 בנושא "שטיפת נפרוסטום (פיום כליה) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, בקהילה ובמתאר הבית" https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd207-2023/he/files_circulars_nd_nd207-2023.pdf
27. חוזר מינהל הסיעוד מס' 206/2023 בנושא "הזרקת תרופות לחסם עצבי פריפרי במבוגרים וילדים, כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במחלקות האשפוז בבית החולים על פי רשימת תרופות, הזרקה ראשונה תבוצע על ידי רופא " https://www.health.gov.il/hozer/nd197_2022.pdf
28. חוזר מינהל הסיעוד מס' 208/2023 בנושא "שטיפת נקז בכיס מרה כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך

האשפוז, בקהילה ובמתאר הבית".

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd208-2023/he/files_circulars_nd_nd208-2023.pdf

29. חוזר מינהל הסיעוד מס' 209/2023 בנושא "החלפת צנתר על חיקי (ציסטוסטום) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, בקהילה ובמתאר הבית".

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd209-2023/he/files_circulars_nd_nd209-2023.pdf

30. חוזר מינהל הסיעוד מס' 210/2023 בנושא "החלטה על הוצאת צנתר משלפוחית השתן כפעולת סיעוד לאחיות מוסמכות במחלקות הפנימיות במערך האשפוז"

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd210-2023/he/files_circulars_nd_nd210-2023.pdf

31. חוזר חטיבת בריאות הציבור מספר 04/2023 בנושא: הנחיות למניעת הדבקה בנגיף HIV לאחר החשיפה לדם או לאחר יחסי מין לא מוגנים. <https://www.gov.il/he/departments/policies/bz04-2023>

32. חוזר מנהל האחיות מספר 213/2024 בנושא: קליטת אחות חדשה למתאר עבודה במערך האשפוז, הקהילה וההכשרה. https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd213-2024/he/files_circulars_nd_nd213_2024.pdf

33. חוזר מנהל האחיות מס' 220/2024 בנושא "הדרכה קלינית לסטודנטים ומשתלמים באחיות – עדכון"

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd220-2024/he/files_circulars_nd_nd220-2024.pdf

34. חוזר מנהל האחיות מספר 222/2024 בנושא: סמכות החלטה על חיבור וניתוק צנתר קבוע, פלויירלי או בטני, לצורך ניקוז, לאחות מוסמכת באשפוז ובקהילה כפעולת סיעוד

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd222-2024/he/files_circulars_nd_nd222_2024.pdf

35. חוזר מנהל האחיות מספר 223/2024 בנושא: החלטה על מתן IV PARACETAMOL כפעולת סיעוד לאחיות בוגרות קורס על בסיס ברפואה דחופה ובטיפול נמרץ לסוגיו במחלקה לרפואה דחופה ובמערך הכירורגי

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd223-2024/he/files_circulars_nd_nd223_2024.pdf

36. חוזר מנהל האחיות מספר 224/2024 בנושא: הפנייה להכנסת צנתר מרכזי במטופל אונקולוגי המתחיל מתן מתמשך של טיפול תרופתי, כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האונקולוגי

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd224-2024/he/files_circulars_nd_nd224_2024.pdf

טיפול בפירון

1. American Heart Association-AHA.(2020). Advanced Cardiovascular Life Support – Provider Manual. (2020). American Heart Association

American Heart Association Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care Retrieved from:

https://www.ahajournals.org/toc/circ/142/16_suppl_2

<https://cpr.heart.org/en/resuscitation-science/cpr-and-ecc-guidelines>

2. Taylor, H.S, Pal, L., & Selie, E. (2020). Speroff's Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility. 9th ed. Wolters Kluwer. Chapter: 3, 5, 8, 9, 10-11, 17, 25-30, 32-33.
3. Tortora, G.J., & Derrickson, B. (2017). Principles of Anatomy & Physiology. 15th ed. Wiley. Chapter: 28.1, 28.2, 29.12.

פוריות הגבר – פרק 28.1

פוריות האישה – פרק 28.2

גנטיקה – פרק 29.12

תיקוף עפ"י מצגות הקורס בהתייחס לנושאים הנלמדים עפ"י הסילבוס

חוקים והנחיות בזיקה לעשייה הסיעודית ותחום ההכשרה:

1. חוק שוויון הזדמנויות לבעלי מוגבלויות
2. חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה. (1988). כולל תיקון מספר 22 תשע"ה, 2014.
https://www.nevo.co.il/law_html/law01/p214m1_001.htm
3. משרד הבריאות. (2013). מתודולוגיה ללמידה ארגונית מאירועים חריגים (תחקיר).המערך לבטיחות הטיפול, מנהל איכות ושירות
<https://www.health.gov.il/PublicationsFiles/DEBRIEFING.pdf>
4. אמות מידה להפעלת שירותי בריאות מרחוק, חוזר המנהל הכללי 6/2019
https://www.health.gov.il/hozer/mk06_2019.pdf
5. היחידה לבטיחות הטיפול בבית חולים מבנה ותפקידים, חוזר מנהל רפואה 35/2012
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mr35-2012/he/files_circulars_mr_mr35_2012.pdf

IVF – כללי: (מתוך אימות מידה שפורסם ב11/2024)

- חוזר מנהל הרפואה, אמות מידה ליחידות להפריה חוץ גופית ה"ג" (IVF) 11/2024
- חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), תשנ"ו1996)
- חוק תרומת ביציות, תש"ע2010-
- תקנות בריאות העם (הפריה חוץ-גופית), התשמ"ז1987
- תקנות בריאות העם (רישום מרפאות), תשמ"ז1987
- תקנות בריאות העם (מעבדות רפואיות), התשל"ז, 1977
- תקנות בריאות העם (בנק זרע), התשל"ט1979
- חוזר המנהל הכללי מס': 14/86 בנושא: "תקנות להפריה חוץ-גופית "
- חוזר המנהל הכללי מס': 11/87 בנושא: "הפריה חוץ-גופית "
- חוזר המנהל הכללי מס': 20/07 בנושא: "כללים בדבר ניהולו של בנק זרע והנחיות לביצוע הזרעה מלאכותית "
- חוזר המנהל הכללי מס' 9/2019 בנושא: "אמות מידה לניהול רשומת מטופל במערכת הבריאות "
- חוזר מנהל רפואה46/2011 בנושא: "תרומת ביציות "
- חוזר מינהל הסיעוד מס' 179/2021 בנושא: "פעולות סיעוד לאחות מוסמכת בוגרת השתלמות מוכרת בתחום הפוריות "

- חוזר מנהל הרפואה מס' 12/2024 הנחיות ליחידות הפריה חוץ גופית (IVF) אודות טיפול בביציות מופרות
- חוזר מנהל רפואה 1/2011 בנושא: הקפאת ביציות מטרת שימוש פוריות האישה.

חדר ניתוח והתאוששות:

1. חוזר מנהל רפואה 2/2022 : וידוא מוכנות המטופל וחדר ניתוח לניתוח / פעולה פולשנית, סימוכין 2/2022
2. חוזר מנהל הסיעוד 185/2021 : תחומי עיסוק ופעילות של האחיות המוסמכת בחדר קבלה בחדר ניתוח. 10/2021
3. חוזר מנהל הסיעוד 149/2018 : פעולות המחייבות ביצוע ע"י אחות מסתובבת ורחוצה בחדר ניתוח (
4. חוזר מנהל רפואה: ספירת חומרי ספיגה, פריטים חדים, פריטים נלווים ומכשירי ניתוח (חוזר ח.ר. 13/2016)
5. חוזר חטיבת הרפואה : נהלים למניעת זיהומים בחדרי ניתוח (חוזר חטיבת הרפואה 24/2001):
6. השגחה וטיפול לאחר הרדמה – הנחיות, חוזר מינהל רפואה 19/99
7. הנחיות לניטור בסיסי של חולה במהלך הרדמה וציוד חיוני בעמדת-הרדמה ובחדרי ניתוח (חוזר חטיבת הרפואה 87/1995)
8. חוזר מנהל רפואה: כללים לביצוע ניתוחים והרדמות במרפאות כירורגיות בקהילה (חוזר חטיבת הרפואה 61/2012)
9. חוזר מנהל הסיעוד 213/2024 – קליטת אחות חדשה במתאר עבודה במהלך אשפוז, הקהילה וההכשרה – 3/2024

מעבדה:

1. נוהל אגף המעבדות מס' CL18-101(10) (2014) בנושא: "קווים מנחים למעבדות להפריה חוץ-גופית (IVF)
2. נוהל סימון ורישום עוברים מוקפאים, חוזר מנהל הרפואה 83/2001.
3. זיגוג (ויטרפיקציה) של ביציות חוזר מנהל רפואה מס' 14/2010
4. "הקפאת רקמת שחלה" חוזר מנהל רפואה מס' 16/2009
5. הבשלת ביציות במעבדה IVM, חוזר מנהל רפואה 45/2009
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mr45-2009/he/files_circulars_mr_mr45_2009.pdf
6. מעבדות כללי (נהלים הרלוונטיים גם ל IVF) רישום דגימות מעבדה וסימונן CL11004/3, נוהל מעבדות משנת 2014.
https://www.health.gov.il/hozer/MBH_CL18101_10.pdf

7. בטיחות לשינוע חומרים ביולוגיים זיהומיים ודגימות מעבדה רפואית מעבדתית, חוזר מנהל הרפואה, 21/2014
https://www.health.gov.il/hozer/mr21_2014.pdf
8. נוהלי בטיחות לעובדי מעבדה רפואית ועובדי פתולוגיה לטיפול במחוללי מחלות בסיכון גבוה (AIDS, Hepatitis B), חוזר אגף המעבדות מנובמבר 1998
https://www.health.gov.il/hozer/MHB_CL12001.pdf

אבחון גנטי טרום השרשה – PGD:

1. קווים מנחים לביצוע אבחון גנטי טרום השרשה, חוזר מינהל רפואה 29/2013
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mr29-2013/he/files_circulars_mr_mr29_2013.pdf
2. הנחיות לביצוע אבחנה גנטית טרום השרשה, חוזר מנהל רפואה 50/2006
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mr50-2006/he/files_circulars_mr_mr50_2006.pdf
3. ועדה ארצית לפי נוהל משרד הבריאות לברירת מין הילוד באבחון גנטי טרום השרשתי – עדכון יר"ר הוועדה 4/2015
https://www.health.gov.il/hozer/mk04_2015.pdf

נושאים כלליים:

משטח מצוואר הרום וסריקה לגילוי מוקדם של נגעים טרום סרטניים של צוואר הרום – נייר עמדה

ניירות עמדה של ארגון

המיילדות

נייר עמדה 21 – ייעוץ טרום הריוני

נייר עמדה 28 - היריון בגיל אימהי 45 ומעלה, הערכה טרום היריונית ומעקב היריון - יוני 2023

הגניקולוגיה

נייר עמדה 101 - משטח מצוואר הרחם לגילוי מוקדם של סרטן צוואר הרחם אוגוסט 2019

נייר עמדה 102 - הטיפול באישה בגיל המעבר –יוני 2021

נייר עמדה 104 - גלולות למניעת הריון 13/9/2017

[נייר עמדה 105 - התקן תוך רחמי](#) ינואר 2020

נייר עמדה 109 - נטילה ברצף של אמצעי מניעה הורמונליים 13.9.2017

נייר עמדה 110 - חיסון נגד נגיף הפילומה האנושי HPV - יולי 2009

עדכון נייר עמדה 113 - ניהול מטופלות עם תשובה לא תקינה של משטח ציטולוגי (משטח PAP) (

מצוואר הרחם ינואר 2020

ניירות עמדה של האגודה הישראלית לחקר הפוריות

<https://www.ayala.org.il/ViewContent.aspx?CategoryId=7696>

נייר עמדה 201 – החזרת עוברים בתהליך הפריה חוץ גופית מאי 2018 (פורמט חדש)

נייר עמדה 203 – הפחתת עוברים 30.10.2008

נייר עמדה 204 – בירור הזוג הבלתי פורה 19.7.2009

נייר עמדה 205 – מניעה וטיפול בגירוי יתר שחלתי פברואר 2020 (פורמט חדש)

נייר עמדה 206 – תסמונת השחלות הפוליציסטיות (PCO) 24.2.2010

נייר עמדה 207 – תרומת ביציות 5.5.2010

נייר עמדה 208 – אי פריון ואנדומטריוזיס 25.2.2014

נייר עמדה 209 – הפריה חוץ גופית 08.11.2017

נייר עמדה 210 – טיפול אי פריון והפריה חוץ גופית לנשאי נגיפי דלקת הכבד (HBV, HCV) ונגיף

הכשל החיסוני הנרכש (HIV) 10.5.2017

נייר עמדה 2011 – שימור פוריות אלקטיבי 16.7.2017

נייר עמדה 212 – Preimplantation Genetic Testing for Aneuploidy (PGT-A) ינואר 2020 (פורמט

חדש)

נייר עמדה 213 – שימור פריון בנשים לפני טיפול בעל פוטנציאל גונדוטוקסי מאי 2018 (פורמט חדש)

נייר עמדה 214 – שימור פריון בנערים וגברים המועמדים לטיפול גונדוטוקסי או כריתת אשך פברואר

2020 (פורמט חדש)

נייר עמדה 215 – אובדני הריונות חוזרים פברואר 2021 (פורמט חדש)

נייר עמדה 217 - השראת ביוץ וגירוי שחלתי מבוקר, ינואר 2024

נייר עמדה 218 - הטיפול באי-פוריות בלתי מוסברת נובמבר 2024 (פורמט חדש)

התנסות קלינית בתחום פריון

מטרת ההתנסות:

ניהול טיפול ומתן מענה לצרכים ייחודיים במטופלות ומטופלים לאורך הרצף הטיפולי בבעיות פריון.

עקרונות:

- ההתנסות הקלינית תאפשר יישום הידע הנלמד במהלך ההשתלמות
- ההתנסות תאפשר אימון ותרגול בביצוע פעולות סיעוד רלוונטיות עד לרמת ביצוע עצמאי

יעדי ההתנסות:

- הכרת בדיקות אבחון ודימות בתחום הפריון
- הכרת שיטות טיפול שונות בתחום הפריון
- הכרת והפעלת פרוטקולים טיפוליים בתחום הפריון
- ניטור סימנים וסיפמטומים בתחום הפריון
- ניטור סיבוכים ומניעתם
- ביצוע אומדנים רלוונטיים
- בניית תוכנית טיפול סיעודית המותאמת לפרוטוקול טיפול אישי
- ניטור ומניעת סיבוכים בטיפולי פוריות
- יתנסה בכל פעולות הסיעוד בסימולציה או בצפייה בביצוע במצב אמת
- אומדן צורכי הדרכה וייעוץ למטופלים ומטופלות
- הכרות והפעלת טכנולוגיות רלוונטיות
- יחשף ויתרגל קבלת החלטות על:
- להחלטה על מתן חמצן ב – High Flow
- המשך טיפול בדקפטייל במטופלות לצורך שימור פוריות
- התחלת טיפול הורמונלי בכפוף להנחיות בתחום ופרוטקול טיפולי אישי
- התחלת תכנית טיפול להחזרת עוברים מוקפאים או מופשרים בכפוף להנחיות בתחום ופרוטקול טיפולי אישי
- מתן מרשמי המשך למטופלת בכפוף להנחיות בתחום ופרוטקול טיפולי אישי
- התחלה או שינוי במתן טיפול בתמיכה לוטאלית לאחר שאיבת ביציות
- הפנייה ליעוצים
- טיפול תרופתי נגד כאב
- החלטה על מתן נוגדי בחילה
- זיהוי מצבים בהם קיים חשד לגירוי יתר שחלתי /תסביב שחלה
- הפנייה לבדיקות הכנה לטיפולי פוריות
- שאיבת דם לסוג והצלבה, הזמנת דם ומוצרי

מטלות ההתנסות:

1. התנסות בכל המיומנויות המפורטות, ע"פ פעולות הסיעוד שהוגדרו במהלך התנסות קלינית ו/או בסימולציה.
2. הצגת Case Study (הצגת מקרה) בכיתה
3. ביצוע סימולציות לתרגול מגוון מצבים ופעולות סיעוד

היקף שעות התנסות:

תוכנית ההתנסות ללומדים ללא שנתיים ניסיון קליני בתחום הפוריות:

שעות התנסות	היחידה
160 שעות	מרפאת IVF (כולל US, שימור פוריות)
32 שעות	חדר ניתוח IVF התאוששות ואשפוז יום
40 שעות	מרפאת פוריות / קהילה
8 שעות	גנטיקה
16 שעות	מעבדת IVF
8 שעות	מעבדת זרע / פוריות הגבר
264 שעות	סה"כ

תוכנית ההתנסות ללומדים עם שנתיים ניסיון קליני מבית החולים במשרה מלאה או שווה ערך

בתחום הפוריות:

שעות התנסות	היחידה
80 שעות	מרפאת IVF (כולל US, שימור פוריות)
16 שעות	חדר ניתוח IVF התאוששות ואשפוז יום
40 שעות	מרפאת פוריות / קהילה
8 שעות	גנטיקה
8 שעות	מעבדת IVF
8 שעות	מעבדת זרע / פוריות הגבר
160 שעות	סה"כ

פעולות סיעוד ופעולות חריגות - תחום פוריות

*נדרש ביצוע/תרגול של כל הפעולות בטבלה של 10 פעמים לפחות תחת השגחה לא כולל סעיפים: 6,7,8

מחלקה	תאריך	חתימה וחותמת המדריך	שם המדריך	רמת ביצוע מינימלית נדרשת	פעולות סיעוד	
				עצמאית תחת השגחת מדריך קליני	החלטה על התחלת טיפול ב: GnRH agonist FSH LH FSH+LH	1.
					החלטה על התחלת טיפול להחזרת עוברים מופשרים במחזור טבעי או Hormone Replacement Therapy	2.
					מתן מרשמי המשך למטופלות מתוך קבוצת התרופות: GnRH agonist GnRH antagonist FSH LH FSH+LH Progesterone Estrogen	3.
					לאחר שאיבת ביציות החלטה על התחלת/ שינוי במתן הטיפול ובחירה מתוך רשימת תרופות ודרכי מתן I.M, P.O, P.V של LUTEAL SUPPORT (Progesterone) ואסטרואגנים. מתוך התרופות: Progesterone Estrogen	4.
					החלטה על טיפול תרופתי נגד כאב ביחידת התאוששות/ אשפוז יום עפ"י פרוטוקול פנימי	5.
					החלטה על מתן נוגדי בחילה ביחידת התאוששות/ אשפוז יום עפ"י פרוטוקול פנימי	6.
				סימולציה	שאיבת דם לסוג והצלבה, הזמנת דם ומוצריו, בהתאם לכללים החלים במערכת הבריאות על לקיחת דם ומוצריו	7.
				שיעור עיוני וצפיה במחלקת התאוששות	החלטה על מתן חמצן באמצעות מערכת זרימה גבוה והפסקתו למטופל מבוגר לאחר פעולה פולשנית בהרדמה כללית	8.